

Weekklapper.

Drie Koningen was het laatste der Joelfeesten... Het werd overal gevierd door maaltijden, zoowel in de nederige huizen als in de paleizen. Dan trok men « koning ». Wie het goede lot had, kreeg een kroon op 't hoofd. Ofwel bakte men in de koeken een boon en, wie deze vond, was de vorst van den avond. De kinderen sprongen over kaarsjes. Het middelste hiervan was zwart geverfd, ter herinnering aan den Moorenkoning of « Melchior ». De zangers gingen weer uit met de ster. En ze zongen :

Hier treden wij Heere met onzen Heere,
Wij zoeken Heer Jesus, we hadden hem geerne.

We klopten al aan Herodes zijn deur,
Herodes zelve, die kwam veur.

Hij sprak er al met een valsche hart,
Hoe ziet er de jongste van drieën zoo zwart.

Al is hij zoo zwart, hij is wel bekend,
Hij is de Koning van Orient.

Wij kwamen die hooge bergen opgaan,
Daar zag men die sterre stille staan.

O sterre, gij moet er zoo stille niet staan,
Ge moet er met ons naar Betleem gaan.

Te Betleem in die schoone stad,
Waar Maria met haar kindeken zat.

En zoo hoorden we de kinderen op Drie Koningen in 't Antwerpsche nog zingen, toen ze met de ster om wat centen aan de huizen kwamen. Laat ons die oude gewoonten in eer houden.

« Verloren Maandag » wordt ook nog gevierd, al geraakt die gewoonte in onbruik.

Op verloren Maandag regende het, dat het goot. En dat natte weer hebben we nu al zoo lang. Maar in veel jaren begon het pas na Nieuwjaar te vriezen.

De stremming der scheepvaart gebeurde te Antwerpen 't laatst in 1891. Bijna gansch de maand Januari kon geen vaartuig binnen of buiten. De groote firma's vestigden zich tijdelijk te Oostende en te Vlissingen, waar toen natuurlijk een groote drukte heerschte. Te Antwerpen liet zich scherp de armoede gevoelen, maar heerlijk uitte zich de naastenliefde, de liefdadigheid.

Het bureel van weldadigheid, de stad, de staat, de stouwers, de handeldshuizen, de hoogere standen, de burgerij, allen werkten samen om de ellende te lenigen. Den 18^{en} Januari besloot de stad dagelijks 3000 liter soep en 4000 brooden uit te deelen; ook schonk ze aan de behoeftigen 250,000 kg. kolen. De koning zond 10,000 fr. Veel burgers hadden hun vaste klanten, die elken morgen voedsel mochten halen. Ieder zag zijn kleerkas na, en veel gedragen broeken, rokken werden weggeschonken, en o zoo dankbaar aanvaard, want de wind blies zoo fel, de koude was zoo bijtend. 't Was een waaghalzerij zich op een sleepboot door de geulen tusschen het ijs naar den overkant te begeven. Den 11^{en} Januari ging men over het ijs van Hoboken naar Cruybeke.

Den 21^{en} Januari sneeuwde het hevig en honderden armen kregen werk aan 't opruimen der sneeuw.

Toen kwam de zoo vurig gewenschte dooi. Veel ijs dreef voorbij de stad. Den 25^{en} Januari, een Zondag, dreef er een ijsveld van 5 HA langs de kaden; aan den hoek bleef het vastzitten en honderden personen gingen er op. Met het volgende tij raakte het weer los en de onvoorzichtigen, die er zich toen nog op bevonden, waren verplicht snel te vluchten.

Men moest er nog een dertigtal afhalen. Een jongeling verkeerde in groot gevaar; hij stond op een afgescheurde schol en zwaaide wanhopig met een zakdoek. Met een sleepboot voer men er heen, en met behulp van een ladder kon men hem nog redden.

* * *

De kronieken melden ons, dat de Schelde verschillende keeren toegevroren lag. « In 1464 tot het begin van 't jaar 1565 was 't zoo een koude winter, zegt van Meteren, dat het tien weken lang vroom, zoodat men te Antwerpen van tweeden Kerstdag tot Drie Koningen, te paard en te voet over de Schelde reisde, en uit aardigheid stelde men daar kramen en tenten op, waar men spijs, drank en koopmanschappen verkocht. Te Rupelmonde reden de wagens met goederen er over».

Hetzelfde gebeurde ook in 1407-1408, 1454-1455, 1480-1481, 1496, 1514, enz. In den laatsten tijd nog in 1877. Toen was het — meenen we — dat men op 't Schelde-ijs de stoof smeedde, die men voor de eigenaardigheid in 't Steen heeft geplaatst.

Den 4^{en} Januari 1740 begon het geweldig te vriezen. Reeds een week later ging men over de rivieren. Men reed met zwaar beladen wagens over het ijs. De zee was tot op een halven mijl van de kust een grillige ijsmassa. Omtrent half Januari vroom het zoo streng, dat men het brood voor het vuur moest leggen, eer men het snijden kon en eten.

En de strenge Winter heerschte tot 12 Maart ! Nog in Mei was de grond zoo hard, dat men niet dieper dan twee voet graven kon. Geen grassprietje kwam boven. Het vee stierf van gebrek. In de Hollandsche provincie Gro-

ningen kwamen 17,000 runderen om van honger. Pas in Juni verscheen het eerste groen. Tot in Augustus heerschte het gebrek.

Neen, zoo'n Winter wenschen we niet, al mag er wat vorst komen, hetgeen wenschelijk is voor den akker.

Van den wijn.

Alzoo leert de Talmud, het boek waarin vele joodsche wijsheid is verzameld.

Toen Noach den wijnstok plantte, — kwam de duivel bij hem en sprak :

— Wat doet gij daar ?

— Ik plant een wijnstok.

— Waartoe dient dat ?

— De versch geplukte of gedroogde vrucht daarvan, sprak Noach, is zoet en lekker. De wijn die men uit de trossen perst, verheugt het hart der menschen.

— Laat ons samen arbeiden, sprak de duivel.

— 't Zij zoo ! sprak de aartsvader.

Wat deed nu Satan ?

Hij nam een lam en een leeuw, een zwijn en een aap, sneed die ter plaatse de keel over, en drenkte den grond met hun gemengd bloed.

En zoo komt het dat de mensch, als hij de vrucht des wijngaards eet, zacht is als een lam.

Als hij den wijn drinkt, beeldt hij zich in een leeuw te wezen, hij wordt driest en ongeluk overkomt hem.

Als hij drinkt uit gewoonte, wordt hij grof, onhebbelijk, vieselijk als het zwijn.

Als hij dronken wordt, doet hij zooals de aap : hij springt, hij kriescht, hij maakt vieze grimassen.

En alle drinkliedekens ten spijt is hij maar een vierkant beest.

Afgewezen.

— Sergeant, zei de rosse korporaal, ik zou wel een deken meer willen. Het vriest dat het kraakt in mijn kamer.

— Toe, toe ! zei de sergeant. Op uw jaren, mag men niet zoo kouwe-lijk zijn.

— Ja maar, sergeant, daar zijn ik weet niet hoeveel ruiten gebroken, en wij hebben geen vuur...

— 'k Zal dat doen nazien... Hoe heet gij ook weer ?

— De Vlam, sergeant...

— Watte, De Vlam ?... Daar is niks heeter dan De Vlam. Maak dat gij weg zijt, 'k zal u leeren om dekens te komen vragen.

N^r II.

Prijs 35 cent. — Abonn. per jaar 20,80 fr.

13 Januari 1923.

'T VLAAMSCH GEZIN

Geïllustreerd Weekblad

Redactie-Uitgave : Gebr. HANS, Contich.

Filips Van Artevelde

en andere verhalen

door A. HANS

